

DUYVESTEYN

Mevrouw A.E.M. Landheer-Roelants heeft onlangs in Ons Voorgeslacht een artikel met de titel "Duyvesteyn" gepubliceerd.¹ Zij meent een van de geslachten Duyvesteyn terug te kunnen voeren tot Pieter Claesz., die in de eerste decennia van de zestiende eeuw in Haagambacht woonde, en diens eerste vrouw Maritgen Aerntsdr.

De genealoog die zich op het terrein van de middeleeuwen en de zestiende eeuw begeeft, wordt met andere vraagstukken dan hij gewend was geconfronteerd. Dat geldt voor het type bronnen, de taal (Middelnederlands en Latijn), het oude schrift met zijn afkortingen, de chronologie, het erfrecht en de naamgeving. Wat de laatste betreft: Toen ik in mijn voordracht op de eerste Ruychrock-reünie in 1983 mijn gehoor vertelde dat de oudst bekende voorvader van de Wassenaarse Ruychrocks (overigens niet van alle) Jacob Jan Gerytszoon heette, en deze vorm aanduidde als een samengesteld patroniem (immers Jacob, zoon van Jan Gerytszoon),² realiseerde ik mij niet dat voor de middeleeuwen en de zestiende eeuw al met de mogelijkheid van een dubbele voornaam rekening moet worden gehouden. De betrokkene bleek achteraf Jacob Jan te hebben geheten en zijn vader Geryt.

Op die Ruychrock-reünie ontmoette ik Dr. Th.P. van Zijl en tijdens de vruchtbare uitwisseling van gegevens die op onze kennismaking volgde, kwamen ook Pieter Claesz. en Maritgen Aerntsdr., van wie wij beiden afstamden, aan de orde. In 1989-1990 publiceerde de heer Van Zijl zijn kwartierstaat in Ons Voorgeslacht. Inmiddels wijzer geworden, wees ik hem erop dat bij zijn kwartier 16827 - de moeder van Maritgen Aerntsdr. - sprake moest zijn van een dubbele voornaam: Claes Meyns, dochter van Lambrecht, en dat zijn weergave van haar naam voor misverstand vatbaar was en aangepast diende te worden, hetgeen naderhand in de verbeteringen en aanvullingen op de kwartierstaat ook is geschied.³ Waaraan kan men een dubbele voornaam herkennen? Uit de praktijk blijkt dat de drager ook met een van de twee bestanddelen of met elk van beide afzonderlijk kan worden aangeduid. In het onderhavige geval komt Claes Meyns ook voor als Claesgen en als Clemens,⁴ hetgeen in de kwartierstaat van de heer Van Zijl uiteindelijk geleid heeft

tot de formulering: Claes Meyns (Claesgen, Clemens) Lambrechtsdr. Een andere toets is het voortleven van de dubbele voornaam door vernoeming: zoals in dit geval bij haar kleindochter Claes Meyns Haddemansdr., een dochter van Haddeman Claesz. en Machtelt Aerntsdr. (de laatste een volle zuster van Maritgen Aerntsdr.).

In haar artikel spreekt mevrouw Landheer over "Claes Meynsdr." als grootmoeder en over "de nalatenschap van Judith Clemens Lambrechtsdochter als 'vroumoer' (= oudtante) van de kinderen", in casu van de kinderen van Maritgen Aerntsdr. Het kan haast niet anders dan dat zij Claes Meyns Lambrechtsdr. als Claes, dochter van Clemens (Meyns) Lambrechtszoon heeft opgevat. In de desbetreffende uitkoopakte van 2 december (niet 2 november) 1519⁵ blijkt namelijk geen Judith Clemens Lambrechtsdochter voor te komen. Mevrouw Landheer heeft het Latijnse woord "Presentibus", dat bovendien nog afgekort was, niet herkend en er "Judith" van gemaakt. Er staat "Presentibus⁶ Clemens Lambrechtsdochter als vroumoer van de voirn. kinderen, Cornelis Aerntsz. als oom van de kinderen, Haddeman Claesz. als oom van de kinderen van zijn wijffs wegen ende zijn huysvr. zelff als moy van de voirn. kinderen", gevolgd door de namen van drie weesmeesters. "Vroumoer" kan in deze samenhang geen andere betekenis hebben dan grootmoeder, al laten de woordenboeken ons op dit punt in de steek. De betekenis oudtante heeft het woord in elk geval niet.

Mevrouw Landheer schenkt uitgebreid aandacht aan de echtgenoot van een halfzuster van Arent Pietersz., Ghijsbrecht Pietersz. (anachronistisch als Coebel aangeduid). Wij vernemen hoe succesvol Ghijsbrecht Pietersz. geboerd heeft. Als men de regesten mag geloven, kocht hij om de haverklap een losrente. In werkelijkheid heeft hij die niet gekocht, maar verkocht en zijn bezit met steeds meer lasten bezwaard. Voor de sociale geschiedenis misschien niet oninteressant, maar wat zijn de genealogische merites van al die regesten? Van genealogisch belang lijken mij bij Ghijsbrecht Pietersz. het regist van 24 februari 1542 en bij Arent Pietersz. die van 17 april 1542 en 21 maart 1545. Daaruit blijkt dat Arent Pietersz. te Wateringen, wiens weduwe met Jan Hendricxz. zou hertrouwen, een zwager was van Ghijsbrecht Pietersz. en dus identiek is met Arent Pietersz., de zoon van Pieter Claesz. en Maritgen

Aerntsdr. Die paar regesten zijn essentieel voor de bewijsvoering, te meer daar er omstreeks diezelfde tijd nog een andere Arent Pietersz. in Eikenduinen woonde.

Volgens P. Flippo te Breukelen valt het nog te bezien of Arent Pietersz. Duyvesteyn een zoon is van Pieter Arentsz., de kleinzoon van Pieter Claesz. en Maritgen Aerntsdr. Deze vraag is cruciaal voor het betoog van mevrouw Landheer.

Tot slot enige correcties: p. 237: 10-5-1315, lees 10-5-1515; p. 238: 2. Gilles Pietersz. moet aan 1. Arent voorafgaan; p. 243: Arent Pietersz., geb. ca. 1514, lees ca. 1513, regest van 10-6-1578, lees 9-6-1578, naester, lees naesaet (in de zin van opvolger in het bezit); p. 244 midden: in 1611 en 1612 verkochte, lees gekochte percelen; p. 246 midden: 1659, lees 1569. En nog een aanvulling: Jan Hendricxz. was al voor 17 januari 1550 met Anna (Anneken) Pietersdr. gehuwd.⁷

1. Ons Voorgeslacht, jg. 61 (2006), p. 236-247.
2. Ons Voorgeslacht, jg. 38 (1983), p. 237.
3. Ons Voorgeslacht, jg. 45 (1990), resp. p. 42 en 209. Overigens raad ik iedereen aan de laatste versie van de Kwartierstaat Van Zijl / Van Gaalen, die in 1994 door de Studiegroep Genealogie Westland in boekvorm uitgegeven is, te gebruiken en te citeren.
4. Het voorbeeld laat zien dat Claes en Clemens (Meyns) net als Adriaen, Geryt, Heynric(k), Jacob, Willem enz. ook zonder het diminutiefsuffix -(t)gen als voornamen van vrouwen voorkomen.
5. GA 's-Gravenhage, archief van de weeskamer, nr. 118, fol. 258-258v.
6. In aanwezigheid van.
7. Ons Voorgeslacht, jg. 38 (1983), p. 561.